

Maailmantalouden murros

Leena Mörttinen

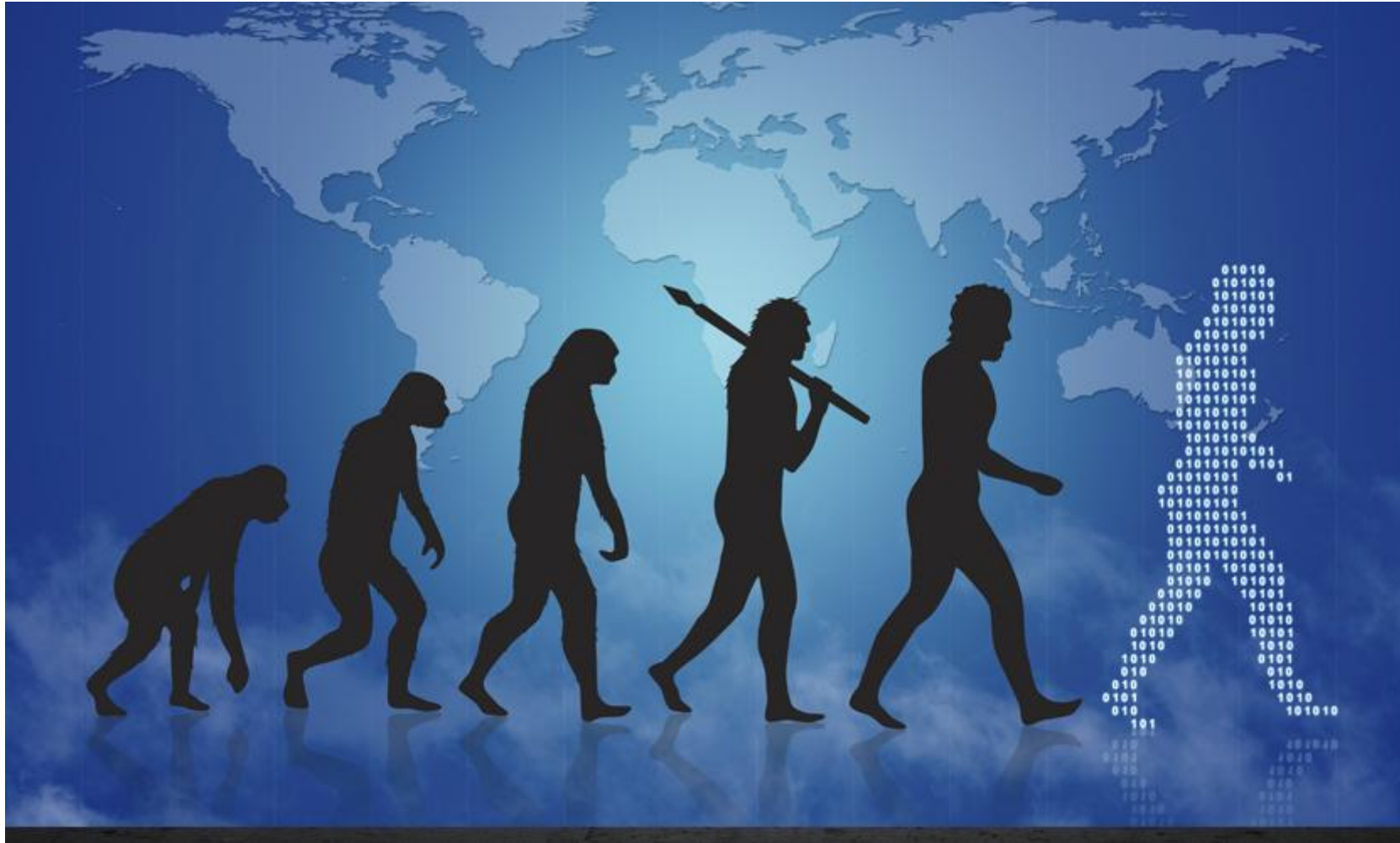
5.11.2015

Maailmantalouden murros – kolme näkökulmaa

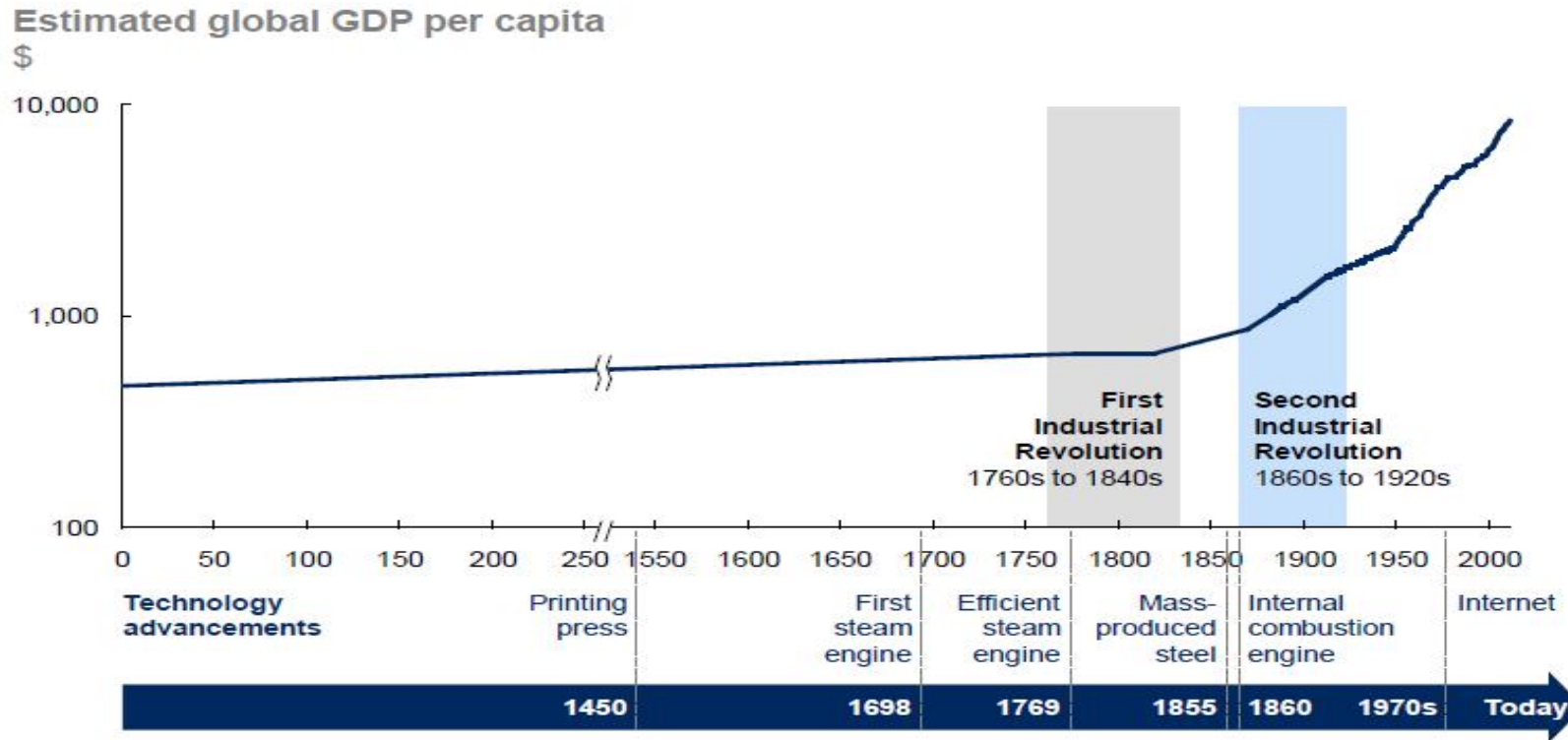
1. Teknologian murros: tarve aikaisempaa suuremmalle riskinotolle
2. Rahoituksen murros: mahdollisuus rahoittaa aikaisempaa rohkeammin
3. Poliitiikan murros: riski talouskasvun jatkumiselle

Teknologian murros

Teknologia muuttaa ihmisen käyttäytymistä

Kuluttajakäyttäytymisen muutos ravistaa jo maailmaa – pelastaako kolmas teollinen vallankumous?

SOURCE: Angus Maddison, "Statistics on world population, GDP and per capita GDP, 1–2008 AD," the Maddison Project database; McKinsey Global Institute analysis

Uudet teknologiat muuttavat työn luonnetta ja vähentävät perinteisiä valkokaulustyöpaikkoja

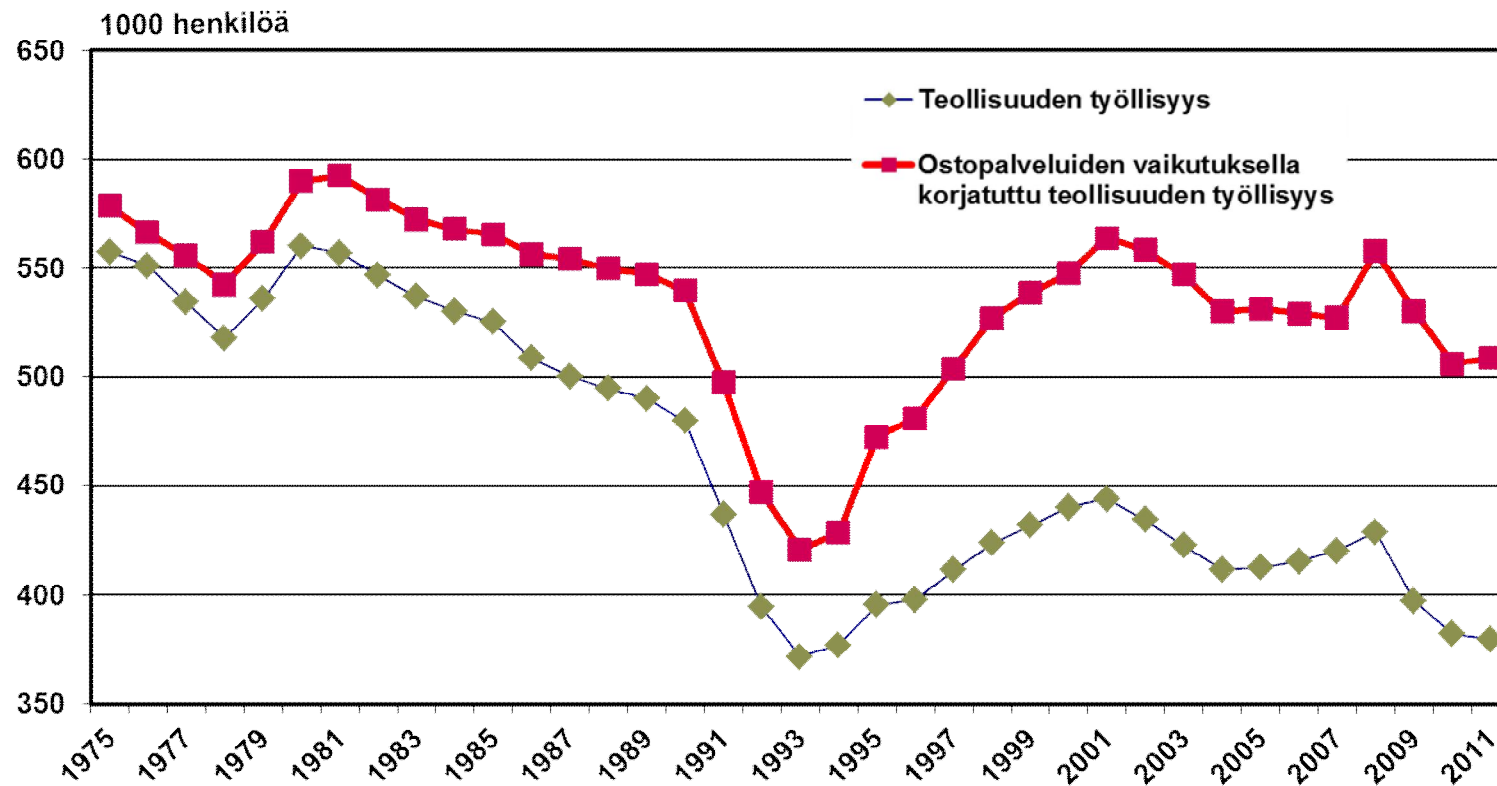
	Mobile Internet	Increasingly inexpensive and capable mobile computing devices and Internet connectivity		Next-generation genomics	Fast, low-cost gene sequencing, advanced big data analytics, and synthetic biology ("writing" DNA)
	Automation of knowledge work	Intelligent software systems that can perform knowledge work tasks involving unstructured commands and subtle judgments		Energy storage	Devices or systems that store energy for later use, including batteries
	The Internet of Things	Networks of low-cost sensors and actuators for data collection, monitoring, decision making, and process optimization		3D printing	Additive manufacturing techniques to create objects by printing layers of material based on digital models
	Cloud technology	Use of computer hardware and software resources delivered over a network or the Internet, often as a service		Advanced materials	Materials designed to have superior characteristics (e.g., strength, weight, conductivity) or functionality
	Advanced robotics	Increasingly capable robots with enhanced senses, dexterity, and intelligence used to automate tasks or augment humans		Advanced oil and gas exploration and recovery	Exploration and recovery techniques that make extraction of unconventional oil and gas economical
	Autonomous and near-autonomous vehicles	Vehicles that can navigate and operate with reduced or no human intervention		Renewable energy	Generation of electricity from renewable sources with reduced harmful climate impact

Source: McKinsey Global Institute Analysis

Digitalisaatio muuttaa organisaatorakenteita ja mahdollistaa uudenlaisen luovuuden

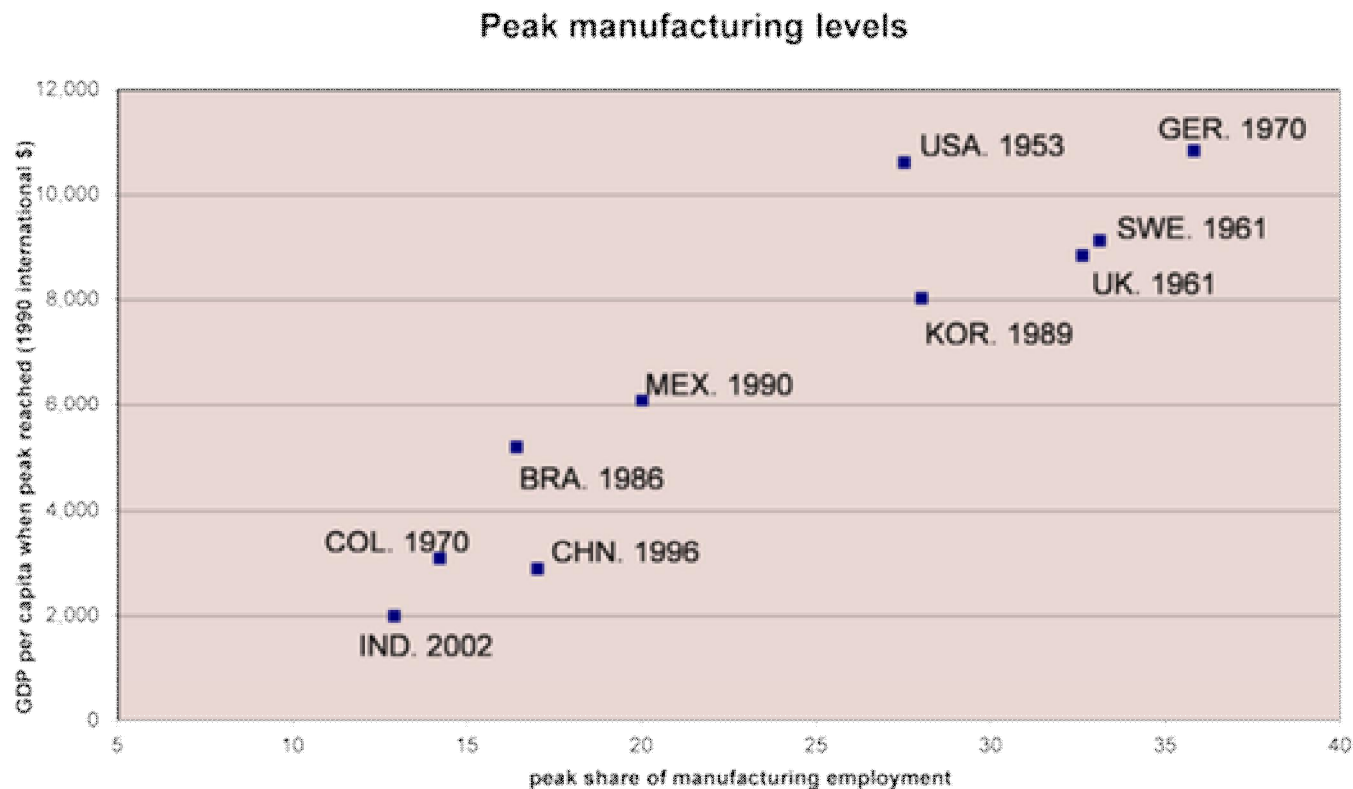

Teollisuus uudistuu – valmistus ja palvelut nivoutuvat tiiviisti yhteen

Lähde: Tilastokeskus ja EK:n laskelmat

Kiipeävätkö kehittyvät taloudet liian nopeasti arvonlisäyksen ketjua ylöspäin – keskiluokan kehitys ja demokratisoituminen vaarassa?

Rahoituksen murros

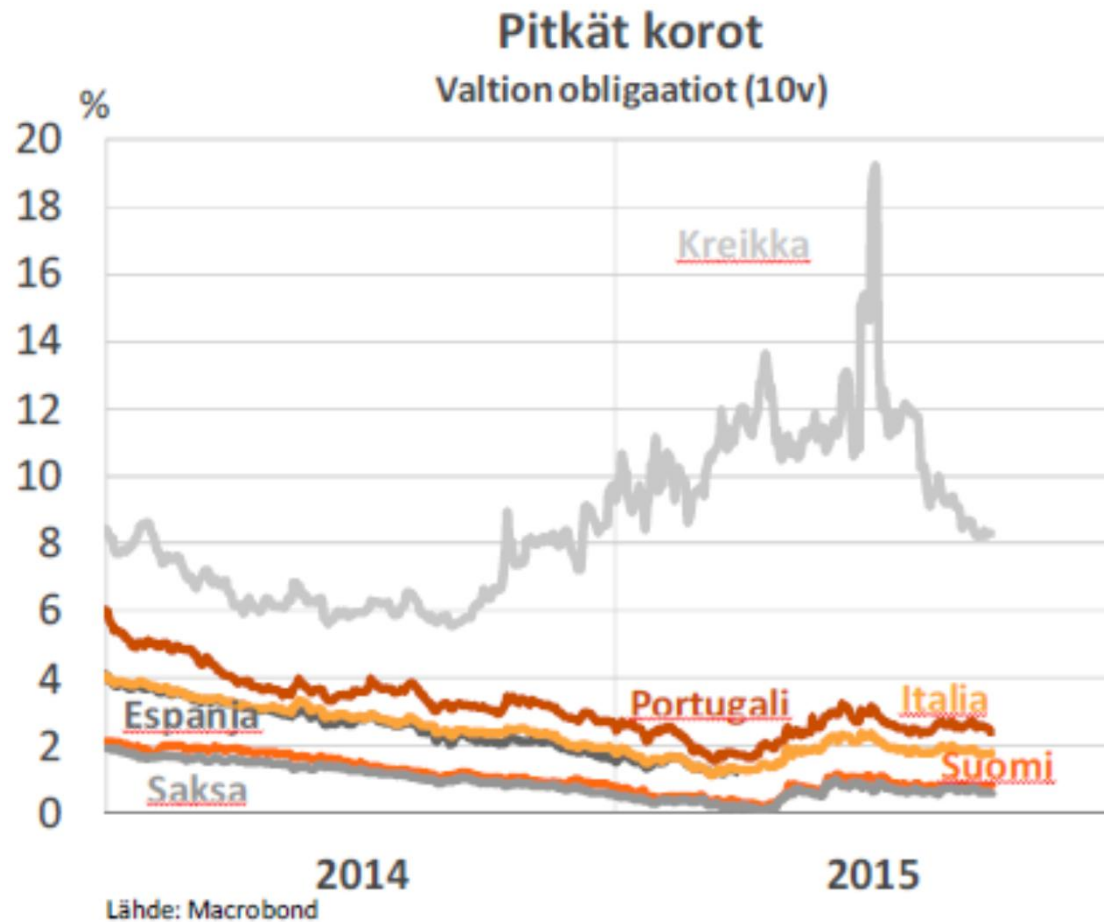
Joukkovelkakirjojen kanta kasvaa vauhdilla – raha on halpaa ja sitä on runsaasti niille, jotka pääsevät markkinoille

Lähde: Suomen Pankki

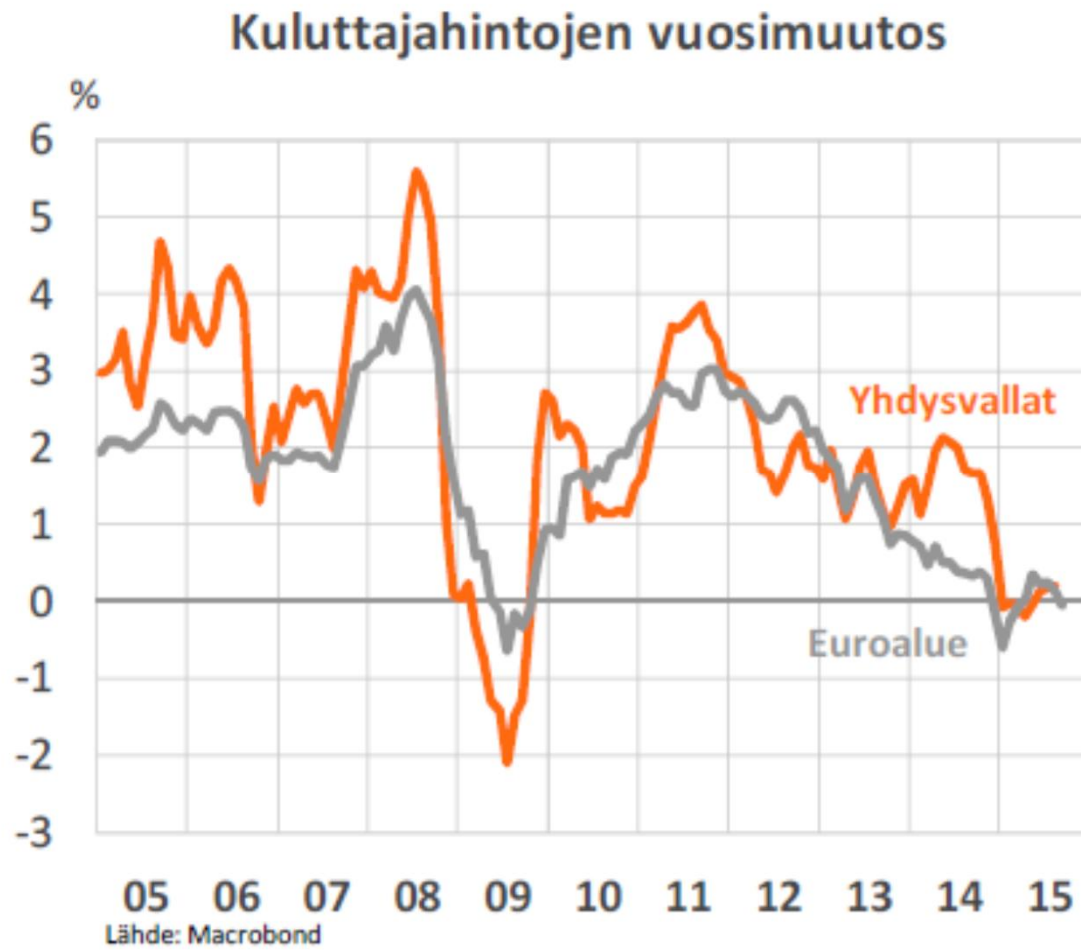
20.12.2013/jvk1/jka/EKI Talousgraafit

Pitkät korot ovat historiallisen alhaalla

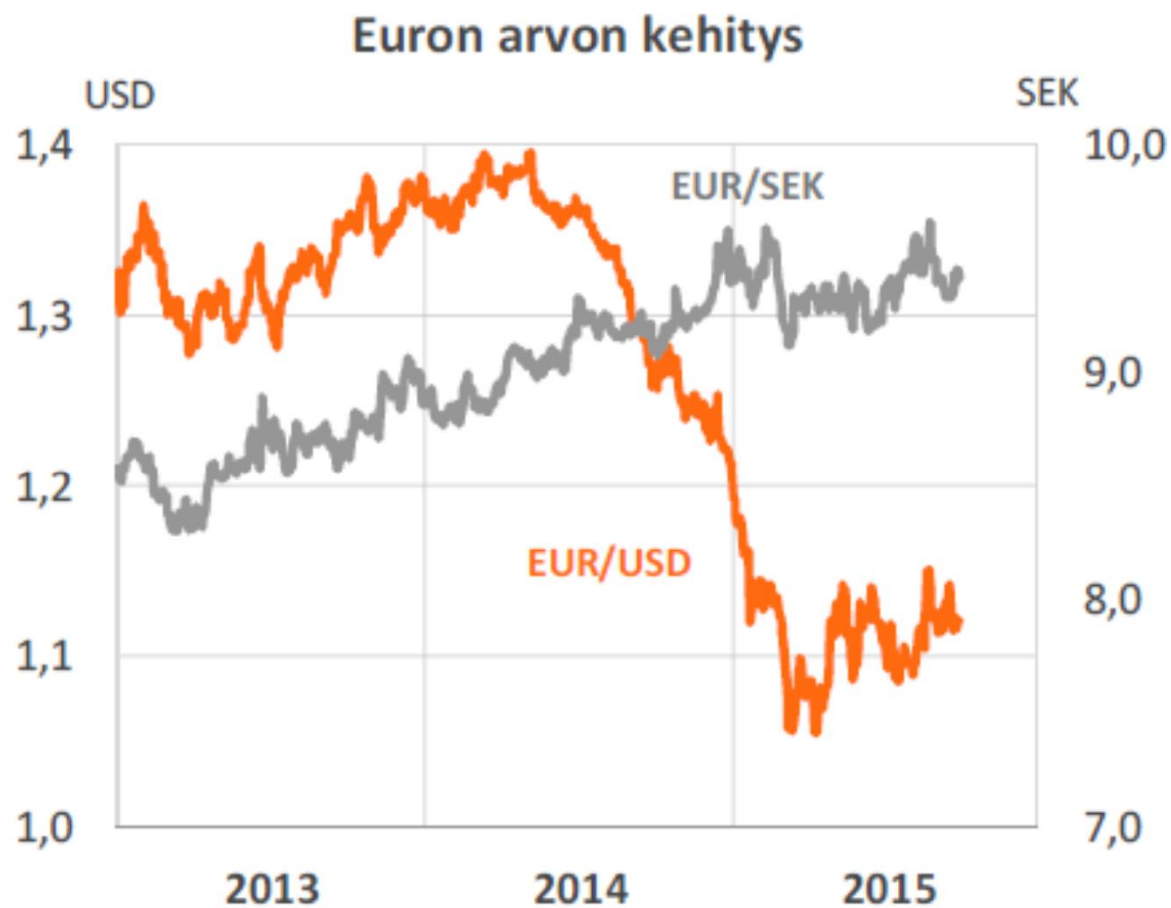
Lähde: OP

Inflaation hidastuminen huolestuttaa

Lähde: OP

Euron kurssi vahvistunut jälleen Fedin koronnostojen lykkääntyä

Lähde: Macrobond

Lähde: OP

Osakemarkkinat käyttäytyneet hermostuneesti – huoli Kiinan ja kehittyvien talouksien talouskasvusta painaa

Lähde: OP

Onko Suomessa pääomia ja riskinottohalukkuutta tuottavuuden kasvattamiseen 1(2)?

	Siemen	Käynnistys ja aikainen kasvu	Kasvu (B ja C kierros)
Tekes	T&K avustukset ja lainat NIY rahoitus	T&K avustukset ja lainat	T&K avustukset ja lainat
Bisnesenkelit	Enkelisijoitukset kasvussa		
Finnvera	Aloitusrahasto Vera (toistaiseksi) Mikrorahastot (Tekes)	Lainat ja takaukset rajoituksin	Lainat ja takaukset rajoituksin
Pääomasijoitusyhtiöt	Yksityisiä siemenrahastoja ei ole syntynyt Vigoja lukuunottamatta	VC rahastot	Kv VC rahastot
Eläkeyhtiöt		Suorat sijoitukset vahvan lead sijoittajan kanssa, Rahastosijoitukset ensisij. KRRn kautta	
Tesi	Rahastosijoituksia (vähän)	Rahastosijoitukset ja suorat sijoitukset	

Lähde: Teollisuussijoitus

Onko Suomessa pääomia ja riskinottohalukkuutta tuottavuuden kasvattamiseen 2(2)?

	Myöhempi kasvu	Vähemmistö OPO sijoitukset	PK sektorin yritysrahoitus	Suurempien yritysten rahoitus
Fimvera	Lainat ja takaukset	Ei OPO rahoitusta	Lainat ja takaukset	Vientitakaukset
Pankit	Pankit vähentäneet selvästi riskinottoaan	Ei OPO rahoitusta		
"Family officet"	Suomessa on arviolta kymmenen family office tyyppistä toimijaa, mutta niiden sijoitusvolyymit ovat suhteellisen pieniä			
Pääomasijoitusrahastot	Mid-market buyout rahastot		Mid-market buyout rahastot	Buyout rahastot
Eläkeyhtiöt	Sekä OPO että VPO instrumentteja. OPO rahoituksessa tarvitsee lead sijoittajan			
Pörssi ja JVK markkinat	Liikaa riskiä	Pk yritysten IPO:ja ja JVK anteja ollut vain muutamia viimeisen 10 vuoden aikana		
Tesi	Rahastosijoitukset (Teollisuussijoitus ja KRR), suorat sijoitukset	Suorat sijoitukset	Rahastosijoitukset (Teollisuussijoitus ja KRR), tuottopainotteiset suorat sijoitukset	Tuottopainotteiset rahastosijoitukset

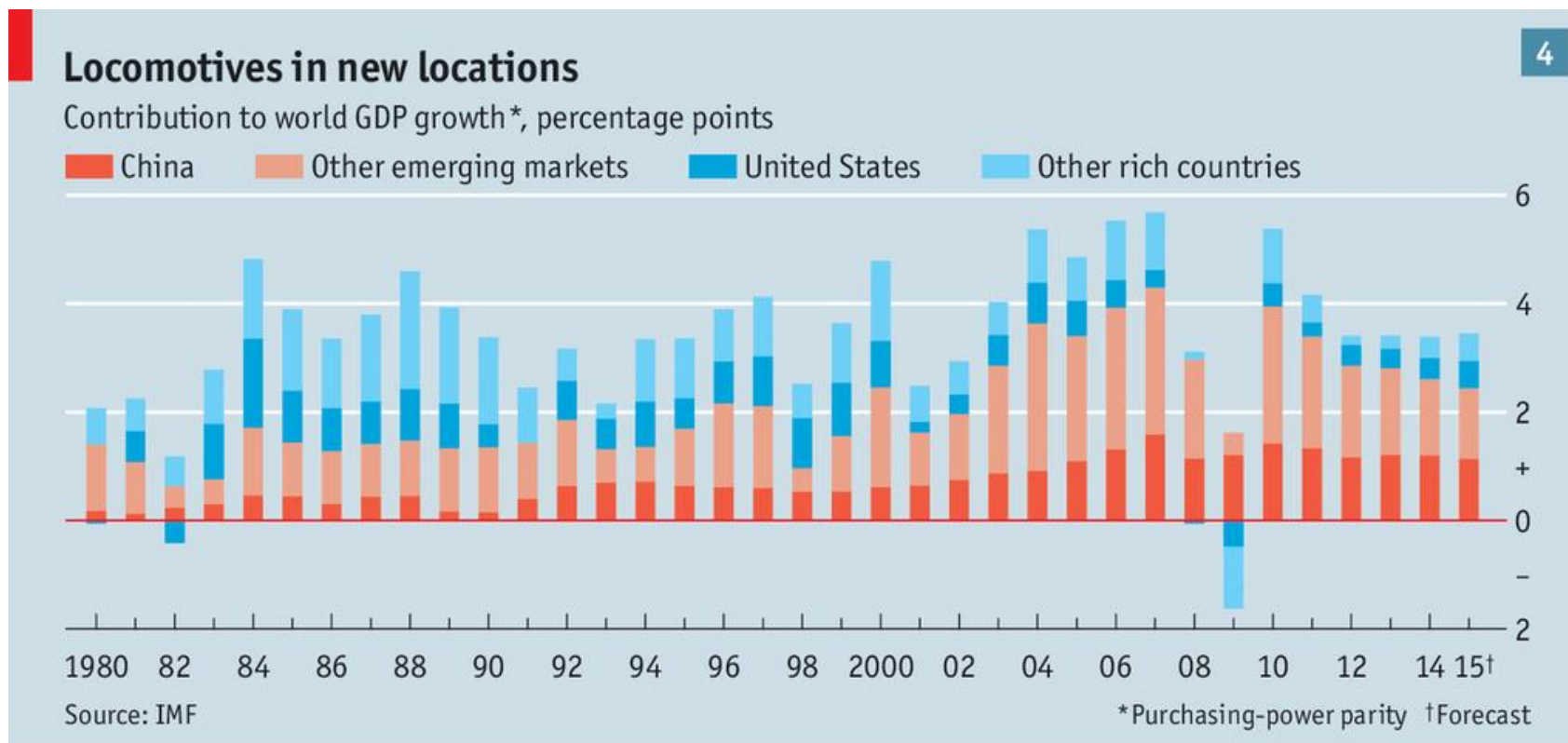
Lähde: Teollisuussijoitus

Rahoitusmarkkinat menossa monella tapaa uusiksi

- Sääntely ja teknologia muuttavat rahoitusjärjestelmää ennalta arvaamattomalla tavalla
- Rahoitusmarkkinat ovat informaatiobisnestä – uusi sääntely tuhoaa vanhan teknologian vahvuuksia ja monopolivoimaa
 - Uusi rahoitusteknologia tulee vauhdilla
- Uusi informaatiotalous mahdollistaa pääoman tehokkaamman allokaation
 - Haaste sääntelijöille: tapetaanko lapsi kehtoon?
- Luovuttava valistuneen diktaattorin haaveesta – edes keskuspankilla ei ole kykyä kontrolloida järjestelmää ja estää kuplien synty
 - Palattava markkinaehtoiseen järjestelmään pikimmiten

Politiikan murros

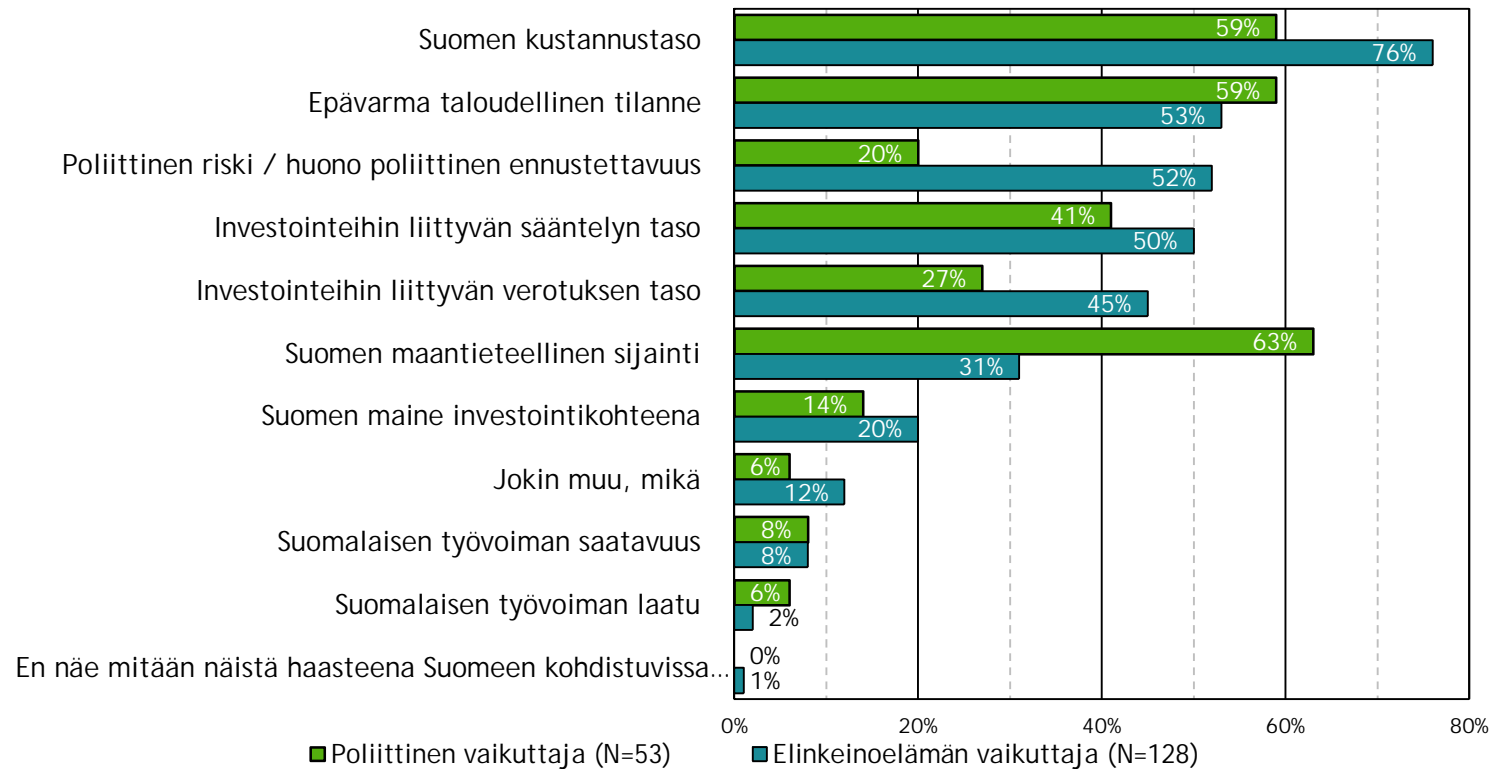
Kehittyneitä talouksia odotetaan taas veturin rooliin nyt kun BRIC maissa kasvu hidastuu

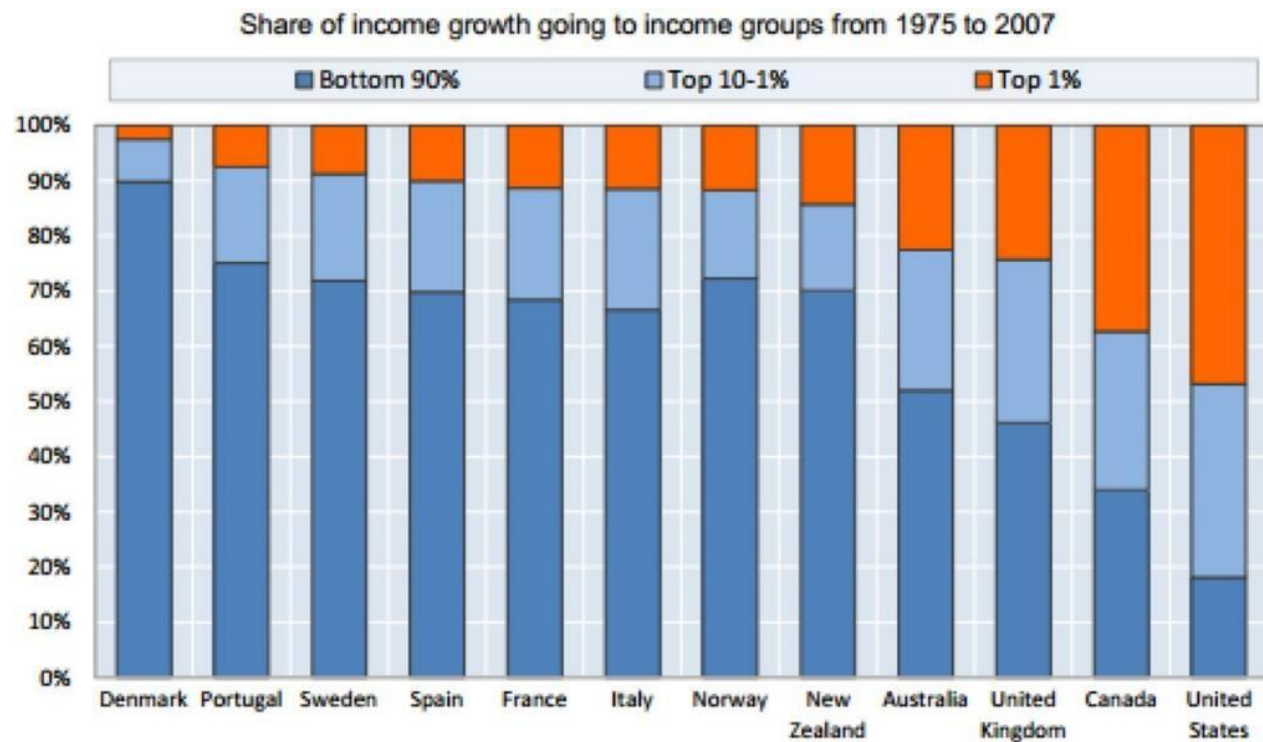
Economist.com

Poliittinen riski kasvaa myös Suomessa

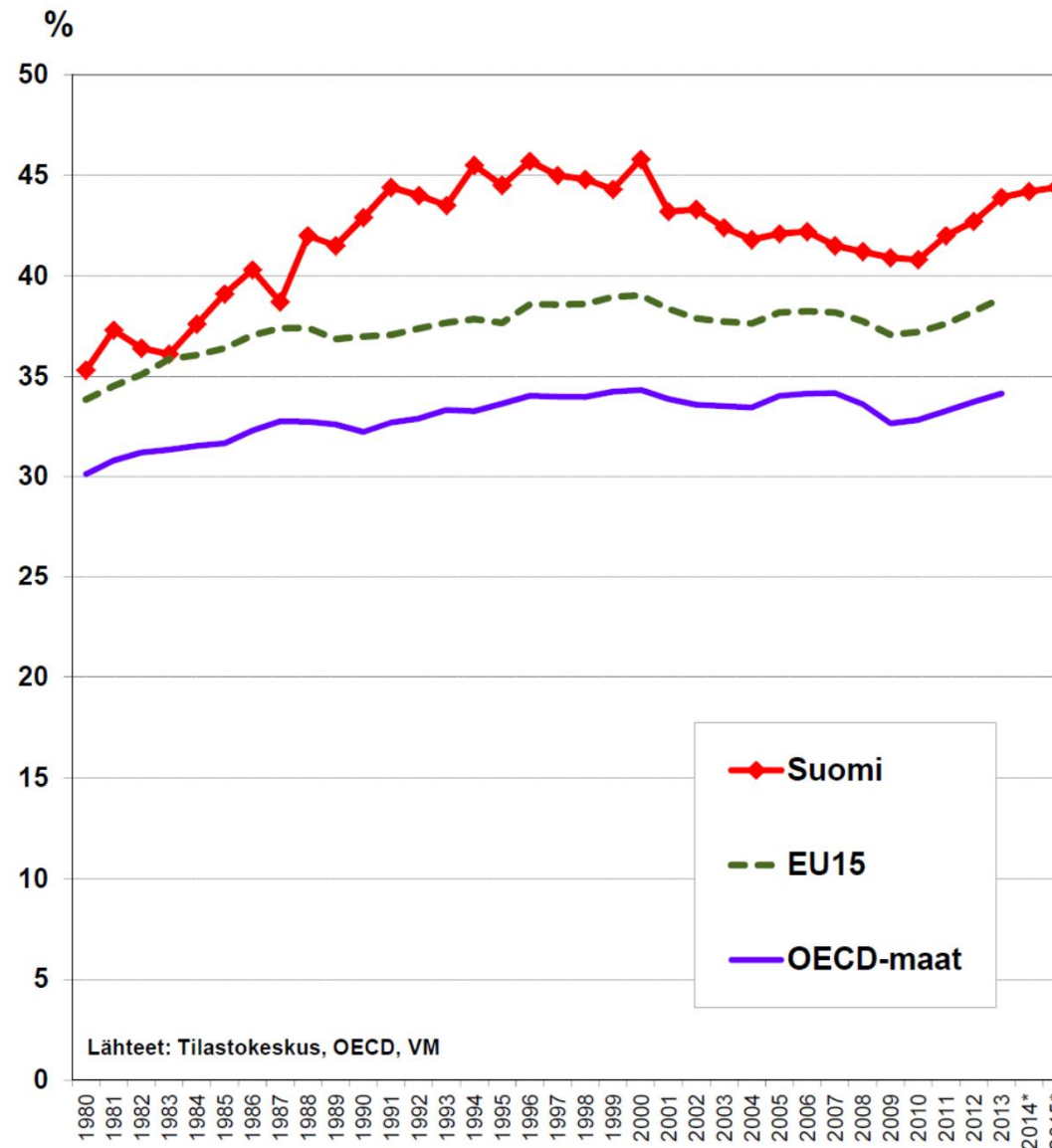
Mitkä seuraavista tekijöistä näet merkittävimpinä haasteina Suomeen kohdistuvien investointien kannalta? (Voit valita useampia vaihtoehtoja)

Tuloepätasa-arvon kasvu pohdituttaa nyt myös anglosaksissa maissa

Ymmärtämättömyys yrittäjyyden ja riskinoton ajureista voi johtaa kuristavan korkeaan verotukseen

Keskusjohtoisuutta kaivataan kaikkialla – osa kääntyy Putinin ja Kiinan mallin suuntaan, toiset luovuttavat valtaa keskuspankkiireille

- Kun poliittinen päätöksenteko jumiutuu valtaa ”luovutetaan” demokraattisen järjestelmän ulkopuolelle
 - Euroopassa vastuu sysätty keskuspankeille
 - Suomessa tätä ilmiötä edustaa myös kolmikanta
- Keskuspankkien politiikkamandaatti:
 - Hintavakaus (inflaatio = nimellinen)
 - Rahoitusmarkkinoiden makrovakaus (varallisuusinstrumenttien hintakehitys = reaalin)
 - Pankkivalvonta (reaalin)
 - Kasvavan reaalityaloudellisen roolin myötä keskuspankkien riippumattomuus vaarassa
- **Muistettava: talouskasvusta riittää jaettavaa kaikille, mutta valta on nollasumma peli**